

מבצעי הגנה דיכויים

בתנאי מלחמה קונבנציונלית וגרעינית

מייג'ור מיכאל א. מולינו

בהם ושולט במרחב שביניהם. העתודה היא קטנה מכוח ההלם בהגנה הניידת, והיא מנוצלת להשגת עומק נוסף, לבלימה ול- החזרת המערך לאיתנו על-ידי התקפת-נגד".

אותה חוברת דנה גם בבחירת סוג ההגנה. היא קובעת שההגנה הניידת הינה סוג ההגנה, הרגיל והעדיף של הדיכוייה המשור- יינת". היא תופעל כאשר המשימה מאפשרת עריכת הקרב בעומק; כאשר הקרקע נוחה לתמרון; כאשר הניידות היחסית מתקבלת על הדעת; כאשר יחסי הכוחות באויר אינם מונעים תנועה חופשית; כאשר עתודות הדרג הגבוה מוגבלות; וכאשר לאויב יש כוח גרעיני. אין הכרח שכל התנאים יתקיימו על- מנת לנהל הגנה ניידת. החוברת קובעת שההגנה הניידת רצויה פחות, והיא תינקט על-פי פקודה מדרג גבוה או כשהמשימה והשטח מונעים ניהול הגנה ניידת.

בשני סוגי ההגנה של שנות ה-50, אופייני היה הפיזור למניעת היפגעות לא-הכרחית, וכן תמרון כוחות נגד האויב, בכל דרג במערך המוגן. מדיניות התפישה הגרעינית של שנות ה-50 בולטת בשני סוגי המגנה. השימוש או האיום בשימוש בנשק גרעיני נראו מציאותיים, ועל-כן הושם הדגש על פיזור. איטיות תהליך בחירת מטרה והזמן הרב שנדרש להכנות להנחתת אש גרעינית, היוו נתונים אופייניים לשדה-הקרב הגרעיני, ועל-כן הושם דגש על תנועה מהירה ותמרון מתמיד.

המגבלה היסודית של טקטיקה זו היתה התלות בנשק גרעיני להשגת הצלחה. עוצבות מפורזות אלו, היו מובסות בנקל על-ידי כוחות שהתרכזו בחזית צרה כדי לחדור אל תוך המערך במהירות, ולנצל את ההצלחה. ללא נשק גרעיני לכיסוי מרחבים או לסיוע להתקפות-נגד, נמצא המגן בנחיתות. בקצרה, הטק- טיקה חייבה שינויים ניכרים בנתונים סביבתיים לא-גרעיניים, משום שאויב המפעיל כוח מרוכז, יכול היה להכריע את חלקי המערך ולהביסם אחד אחד.

דוקטרינה לתגובה גמישה

האסטרטגיה של התגובה הגמישה הולידה את הצורך לפתח יכולת לחימה בקשת רחבה של נתוני-סביבה גרעיניים, החל במלחמה לא-גרעינית וכלה במלחמה גרעינית בלתי-מוגבלת. כל הדיכויים בצבא היבשה אורגנו במבנה של שלוש מפקדות חטיבתיות דומות לצוותי-הקרב בדיכוייה המשוריינת של שנות ה-50. התקנים גדלו, הדיכוייה המשוריינת גדלה מ-8 ל-11 גדודים, בעוד שדיכוייות החי"ר, רבות מהן ממוכנות, שינו הרכבן מ-5 קבוצות-קרב ל-10 גדודים. נראה שהשפעת הנשק הגרעיני על הדוקטרינות הטקטיות שעניינן תפעול דיכוייות אלו קטנה עד כדי כך, שבמכללה לפיקוד-ומטה של צבא ארה"ב, נלמדים תנאי-סביבה גרעיניים פעילים כחריגים ולא כנתונים מקובלים.

בשלושים השנה שחלפו מאז נעשה שימוש — בפעם הראשונה והיחידה — בנשק גרעיני, הוצעו על-ידי מומחים וחוקרים צבאיים שונים תשובות שונות לשאלה: כיצד ישפיע נשק גרעיני טקטי על ניהול המלחמה? העמדה הרשמית של צבא ארה"ב בנושא זה תוקנה כמה פעמים. בכל גרסה התבססה הדוקטרינה הטקטית המוצעת על האסטרטגיה הלאומית המוצהרת.

על בסיס מדיניות התגמול המאסיבי של הנשיא אייזנהאואר, נקבע בחוברת, "הדיכוייה המשוריינת", מחודש מאי 1958 כי: "יש לראות בתנאי מלחמה גרעיניים נתונים סביבתיים רגילים של שדה-קרב".

אסטרטגיית התגובה הגמישה של הנשיא קנדי חוללה שינויים אחדים בדוקטרינה של הצבא, ולפיה, "תחום התנאים-הסביבתיים של לוחמה גרעינית נע ממלחמה קונבנציונלית ועד לשימוש בנשק גרעיני בקנה-מידה רחב, עד כדי מניעת כל תמרון קרקעי משמעותי".

מלחמת ויאט-נאם הסיחה את הדעת מחקר המלחמה הגרעינית. מכל מקום, מדיניות התגובה הגמישה נותרה על כנה כאסטר- טגיה לאומית. הדוקטרינות הטקטיות המבוססות על אסטרטגיה זו, עברו כמה שינויים משמעותיים; הטקטיקה של שנות החמישים היתה שונה במידה רבה מזו של שנות השישים.

האסטרטגיה הלאומית השפיעה לא רק על הדוקטרינה הטקטית, כי אם גם על הארגון הטקטי. הדיכוייה הפנטומית* של שנות החמישים נבנתה לשדה-קרב משוער, שבו יהיה השימוש בנשק גרעיני תופעה רגילה. על אף הביקורת שהושמעה, בגין מגבלות חמורות שהוטלו על הדיכוייה הפנטומית בתנאים גרעיניים לא-פעילים, נחשבה זו כאידיאלית לשדה-הקרב הגר- עיני. עם שינוי התנאים-הסביבתיים המשוערים על-ידי מדיניות התגובה הגמישה, פותחה במהרה דיכויית ROAD (Reorgani- zation Objective Army Division). דיכוייה זו, שנבנתה על-פי דגם הדיכוייות המשוריינות של מלחה"ע השניה, נועדה לתפקידי לחימה בכל דרגות הסכסוך הגרעיני — החל במלחמה קונבנציונלית וכלה במלחמה גרעינית כוללת.

הדוקטרינה של שנות החמישים

בדוקטרינה של הדיכוייה המשוריינת בשנות ה-50 מוצאים שני סוגי הגנה: ההגנה הניידת וההגנה הניידת. החוברת FM17-100 מגדירה את ההגנה הניידת:

...ההגנה על מרחב או מתחם, בה משתמשים בתמרון, יחד עם ארגון אש וניצול הקרקע, להשמדת האויב. בהגנה הניידת עיקר הכוח המגן ערוך בשטחים טקטיים נבחרים; הוא מחזיק

* דיכוייה בעלת מבנה מחומש. — המ ע ר.

בהשוואה עניינית נראים ההבדלים בין צורות ההגנה של שנות ה-60 ושנות ה-70 מובנים מאליהם. שתי הצורות החדשות הן: הגנה על מרחב-מוגן, שהחליף את ההגנה הנייחת, וההגנה הניידת, שעברה כמה שינויים קלים. ההגנה הניידת מוגדרת כשילוב של מתקפה, מגננה ופעולות השגחה, המיועדות ליטול את היוזמה מהאויב ולהשמידו. בהגנת המרחב-המוגן הונהגה ההחזקה בשטח כלשהו משך זמן מסוים על-מנת למנוע חדירת האויב למערך. העתודה במרחב-המוגן מופעלת לסילוק האויב, בעוד שהעתודה בהגנה הניידת מופעלת להשמדת האויב. בגרסה הנוכחית של ההגנה הניידת, תיערך הדיביזיה ככלל עם שתי חטיבות לפניים במערך העיקרי ועם חטיבה אחת בעתודה. הארגון והתפקידים של כוחות האבטחה דומים לאלה שמצינו בדוקטרינה שדנו בה קודם. החטיבות הקדמיות תיוזמנה פעולות שיאלצו את האויב להתרכז בסיון חדירה. כדי להביא את האויב לתגובה כזו, מופעלת חטיבה אחת לעיכוב האויב לפני קו שנקבע מראש; החטיבה השניה מיועדת להגנה. לחטיבה המגינה מוקצה כוח-קרבי מספיק על-מנת לאפשר לה וליחידותיה לקיים עתודה מקומית ניכרת. לרשות החטיבה המשהה יש כוחות קטנים והיא חסרת כוח עתודה משמעותי. חטיבת העתודה מבוססת על טנקים ומורכבת מארבעה או חמישה גדודים ומפלוגת-סיון, אם אין לה משימות אחרות. חטיבת העתודה מתוכננת להתקפות-נגד ולא-דווקא להשהיה בגזרת החטיבה.

מרחב מוגן

ושבו, המפתח להצלחת ההגנה הניידת היא התקפת-הנגד. לא נראה שהדוקטרינה הנוכחית מדגישה את הביצור והריכוז המהיר שהיו כה מודגשים בדוקטרינה הקודמת. חסרה גם ההדגשה על התקפה מקדימה והתקפות-נגד שאינן מסתיימות במערך העיקרי, אלא מכוננות אל עתודות האויב ואל אשו המסייעת. אופי הפעולה התוקפנית היום הוא התקפת-נגד לחיסול האויב, תוך כדי נסיון חדירתו. זה מאפשר לדיביזיה לחזור אל מערכה המקורי. כתוצאה משיטות השמדת האויב שתועל בכיוון מסוים, וריכוז כוח התקפת-נגד גדול יחסית, הנע להתקפה דרך הכוח המבצע את ההשמדה — נראה כי הדיביזיה יעילה ביותר נגד כוח אויב גדול. החוברת התורתית קובעת, כי הגנה ניידת מועדפת בתנאי-סביבה גרעיניים. קביעה זו נכונה, אם חושבים על צורת ההגנה האלטרנטיבית — המרחב-המוגן.

גם במרחב-המוגן ערוכה הדיביזיה עם שתי חטיבות במערך העיקרי, במרחב ההגנה הקדמי, ועם חטיבה אחת בעתודה. החטיבות הקדמיות מגינות על גזרותיהן. לכל אחת מהן מוקצה כוח נייד מספיק לצורך עתודה מקומית משמעותית. חטיבת העתודה קלה וניידת ביותר, מורכבת בדרך-כלל מלא יותר משלוש יחידות בסדר גדול של גדוד. חטיבת העתודה מתוכננת להתקפות-נגד שמטרתן לכבוש מחדש את מתחמי המערך העיקרי.

כמו בהגנה הנייחת, המערך המוגן מיועד לעצור את האויב בקו הקדמי. אם מתפתחת חדירה, תוקפת העתודה, בכל דרג, את הכוחות החודרים, במגמה לסלק את האויב ולכבוש מחדש את המערך הקדמי. המרחב-המוגן מחייב ריכוז כוח גדול במערך הקדמי. אפשרויות הפיזור הן מצומצמות, ואף כי

המבנה יעיל ביותר להתקפה על אויב בתנאי-סביבה גרעיניים, הוא עצמו חשוף ביותר לנשק גרעיני. בעצם קובעת החוברת התורתית כי בתנאים גרעיניים עדיפה ההגנה הניידת. מהו הקשר בין רמת הפעילות הגרעינית לבין סוג ההגנה או צורתה? שאלה זו נראית חיונית לדיונו.

כשעושים שימוש בלתי-מוגבל בנשק גרעיני, עשויה היעילות של התמרון היבשתי לרדת עד לאפס וכוח-האש ייהפך לכיסוי העיקרי של העוצמה הקרבית. לפני מצב קיצוני זה מצויה רמת פעילות גרעינית המאפשרת תמרון יעיל של יחידות קרביות, וגם בתוך רמה זו, נראה שקיימות דרגות שונות של פעילות גרעינית.

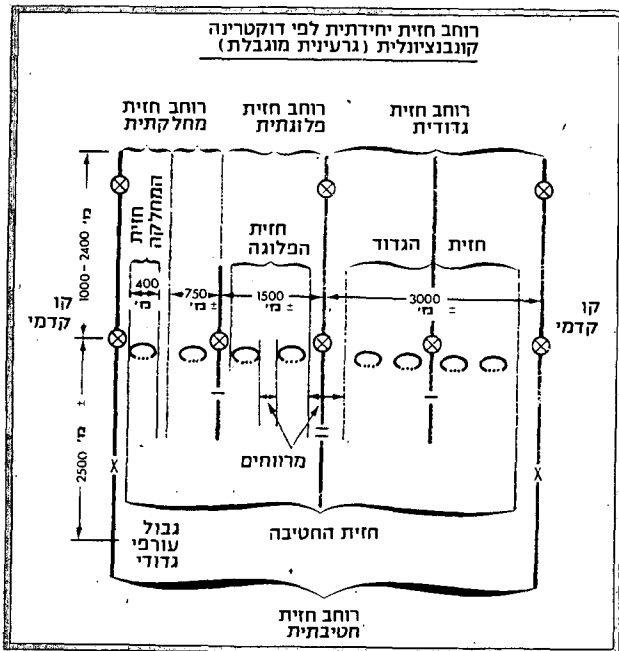
ככל שהמלחמה יותר קונבנציונלית, הופך התמרון לגורם מכריע והאש לגורם מסייע. בעוד שבמלחמה גרעינית כוללת, האש מכריעה והתמרון מסייע לאש.

בחיפוש אחר צורת ההגנה המתאימה לכל רמה של פעילות גרעינית, מוצאים שטקטיקה המעניקה פיזור מירבי הולמת נתונים גרעיניים פעילים, שעה שזו המעניקה ריכוז מירבי הולמת נתונים סביבתיים קונבנציונליים. צורת ההגנה הנוקשה או הריכוזית ביותר, היא המרחב-המוגן של שנות ה-60. צורת הגנה זו נראית מתאימה ביותר לנתוני סביבה החופשיים מאיום בשימוש בנשק גרעיני.

נראה שההגנה הניידת של שנות ה-60 מקנה ריכוזיות מספקת, המאפשרת למגן להשמיד כוח אויב גדול יחסית, ללא סיוע של נשק גרעיני. מכל מקום, תכונת הריכוז חושפת את המגן למהלומה גרעינית. הפגיעות גדלה ככל שמואץ תהליך בחירת המטרה וככל שמתקצרות ההכנות הנדרשות להנחתת מכה גרעינית. הטכנולוגיה מבטלת את ההנחה שאי-אפשר להעסיק מטרות נעות בנשק גרעיני. על כן, בניגוד לדוקטרינה הנוכחית, נעשית ההגנה הניידת פחות רצויה ככל שגדלה רמת הפעילות הגרעינית. ברמת פעילות גרעינית המגבילה תמרון נראית ההגנה הניידת הנוכחית חסרת עוצמה.

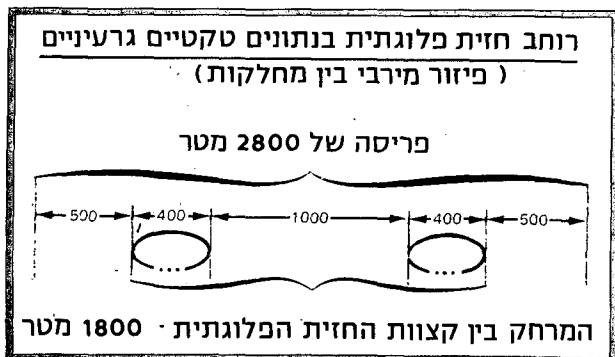
גישה רעננה ללוחמה גרעינית טקטית הוצגה בחוברת FM100-30, „מבצעים גרעיניים טקטיים“, מאוגוסט 1971, הדנה בהשפעת הנשק הגרעיני על מבצעים טקטיים. הנחת היסוד בחוברת זו היא ש„מערך של גייסות לא יהיה כשלעצמו שאיפה, לא בלחימה קונבנציונלית ולא בלחימה גרעינית“. הנחה זו יש בה הינתקות הגיונית ומשמעותית, מהדוקטרינות של שנות ה-50 ושל שנות ה-60. בעבר קבעו החוברות שהדוקטרינה ישימה הן לנתוני סביבה גרעיניים והן לנתונים קונבנציונליים. מכל מקום, מתקבל על הדעת כי הופעת נשק גרעיני להשמדה המונית תשפיע באופן ניכר ביותר על ההיעדר-כות והתמרון של יחידות בדרג הטקטי.

על אלו עקרונות צריכה דוקטרינה טקטית כזו להתבסס? ברור שיש להדגיש את התכונות המשותפות לשתי צורות הפעילות, הגרעינית והלא-גרעינית. כשאין בסיס משותף כזה, יש להתחשב בסיפוני פגיעות. מאחר שסיפון אובדן חיים וכוח לוחם גדול יותר בנתונים גרעיניים, יש להחיל במידת האפשר את הטקטיקה של שדה-הקרב הגרעיני על הטקטיקה של הלוחמה הלא-גרעינית. אם החלת נתונים גרעיניים אקטיביים תהפוך את הטקטיקה הלא-גרעינית לבלתי מעשית, יש לקבוע עקרונות נפרדים ולהקטין ככל האפשר את ההבדלים, אולם לעולם אין לפשר ביניהם. תכונות שדה-הקרב הגרעיני הן

תרשים מס' 1

למחלקה. לפיכך, במאמר זה יצוין כי רוחב החזית הכולל של הפלוגה יהיה 1,000 מטר, כששתי מחלקות ערוכות לפניו. כפי שראינו, יהיה טווח של 500 מטר בכל אגף במערך הפלוגתי, שהוא טווח הנשק האורגני. טווח זה ייכלל במרווח בין הפלוגות, על-כן, שעה שהפלוגה מכסה 2,800 מטר כמתואר בתרשים מס' 2, הרי המרחק בין שוחת-השועל הקיצונית מימין ושוחת-השועל הקיצונית משמאל הוא כ-1,800 מטר. השטח שבין הפלוגות לא יכוסה על-ידי נשק-כינון-ישיר, אולם יש לעשות סידורים לשליטה ולפיקוח על השטח וכיסויו באש עקיפה, לכשתידרש. מרחק זה צריך להתבסס על אמצעי הפיקוח שבמצא ועל מינימום מרחקי-הפרדה, בהתאם לנשק הקטלני שבידי האויב. מרחקים אלה נקבעים לפי סוגי הנשק שהאויב עלול להפעיל. אם נשק זה הוא בעוצמה של 10 קילור-טון, יהיה המרחק בין הפלוגות 3,200 מטר או 2,300 מטר, בהתאם למידת הביטחון המבוקשת. נשק בן 10 קילוטון המופעל בדיוק באמצע, בין שתי פלוגות המרוחקות 3,200 מטר זו מזו, לא יגרום נזק לאף אחת מהן. כשהמרחק בין הפלוגות 2,300 מטר — יהיה שיעור האבידות כדי שלישי מכוח הפלוגה (ראה תרשים מס' 3).

תרשים מס' 2

פיזור, כפילות — במיוחד במפקדות לפיקוד ולשליטה — והפעלת יחידות טקטיות קטנות וניידות מאוד. נראה שבמבצעי הגנה ניתן להכיל בתוך הדוקטרינה של שדה-הקרב הלא-גרעיני את כל הנתונים, פרט ל"פיזור". אשר לכפילות, אפשר להניח שלכל מפקד, בכל דרג, תהיינה תכניות אלטרנטיביות להחלפת חלקי מפקדה ולהמשך הקרב גם כשהמפקדות נפגעות. יתכן שיהיה צורך בשינוי-דגש; אולם עיקרון הכפילות לא יחייב שינוי בטקטיקה של נתוני סביבה לא-גרעיניים. תפעולן של יחידות קטנות וניידות במסגרת טקטית זו נראה מסובך קצת יותר. אך הדוקטרינה הנוכחית שלנו קובעת, כי "לעתים רחוקות יפעלו יסודות של טנקים ללא חי"ר, במשך זמן ארוך", מכאן שיסוד הניידות של שדה-הקרב הגרעיני, טבוע בדוקטרינה הנוכחית. לעקרון השימוש בכוחות קטנים יש קשר חזק לפיזור, ויש לדון בשניהם גם יחד.

פיזור היא התכונה המבדילה בין מבצעים גרעיניים למבצעים לא-גרעיניים בקרב ההגנה. כמו שנאמר, השימוש ביחידות קטנות במבצעים עצמאיים קשור הדוק בפיזור. הטקטיקה בהפעלה של יחידות קטנות כוללת פרישת ארטילריית-שדה בשתי יחידות-אש נפרדות, בעומק ניכר, אפילו אם משום כך יימנע מכמה יחידות-אש לסייע למערך הקדמי.

השפעת הפיזור בולטת ברוחב החזית ובעומק מערכי ההגנה של היחידות בדרגים השונים. הדוקטרינה הנוכחית קובעת כי 3,000 מטר הם רוחב חזית אופטימלי לגדוד בשטח אידיאלי. הדוקטרינה ב-FM100-30, "מבצעים טקטיים גרעיניים" (אוגוסט 71), מתארת חזית גדודית ברוחב שבין 10,000 מטר ל-15,000 מטר ובעומק של כ-2,500 מ'. רוחב החזית בדוקטרינה הנוכחית מתבסס על יכולת מחלקה להגן על 400 מטר עם רווחים של 250 מטר בין מחלקה למחלקה ועוד 200 מטר לעמדות-משנה מחלקתיות (ראה תרשים מס' 1).

400 מטר נראים כרוחב סביר לחזית מחלקתית והם ישימים בנתונים גרעיניים פעילים; אך נראה כי יש להגדיל את הרווחים בין המחלקות. רווח של 250 מטר קשור בטווח הנשק הקל והוא קבוע הן ליחידה רובאית ממונעת והן ליחידה רגלית. תוספת טנקים ונגמ"שים מגדילה את כוח-האש של היחידה באופן ניכר. יש לשלב את המקלעים ותותחי הטנקים בתכנית ההגנה, וגורם זה לבדו מאפשר הגדלה ניכרת של הרווחים בין המחלקות. בסביבה גרעינית אפשר למקם אמצעי חבלה גרעיניים ונשק זעיר ובנוסף לכך ניתן למקם בשני סוגי הסביבה אמצעי חישה (סנסורים), שדות-מוקשים ואמצעים אחרים, כדי למנוע מהאויב חדירה לשטח שבין המחלקות. ועל-כן, יכול הרווח להיות גדול יותר הן בנתונים גרעיניים והן בנתונים לא-גרעיניים.

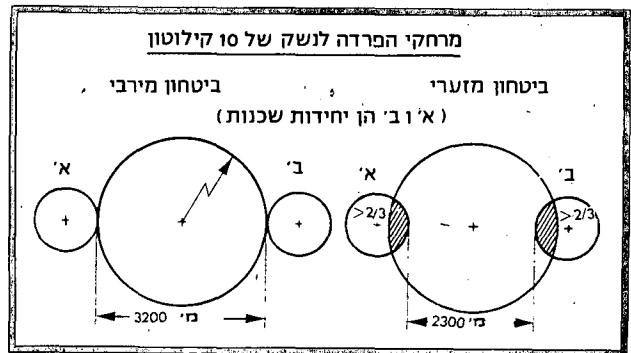
לצורך מאמר זה נשתמש ברווח קבוע של 1,000 מטר בין המחלקות. מרחק זה נראה תואם את יכולת האש של מחלקת טנקים או אף מחלקת הרמ"ש. כשהרווחים בין המחלקות גדלים ל-1,000 מטר, גדל רוחב הפריסה של פלוגה בהגנה מ-1,500 ל-2,800 מטר בקירוב (ראה תרשים מס' 2).

על-מנת למנוע או להקטין את הבלבול בין רוחב חזית למרווח, נתייחס לכל נתון ונבהירו. לדוגמה: כאשר למחלקה מוקצית חזית ברוחב של 400 מטר, ירווח מפקד-הפלוגה במערך ההגנה את המחלקות כך שיהיה רווח של 1,000 מטר בין מחלקה

לשלוט בחזית ברוחב של 11,720 מטר (ראה תרשים מס' 5). נראה שיש לתקן את הנתון ב-FM 100-30 ולקבוע, כי גדוד יוכל להגן על חזית ברוחב של עד 12 ק"מ. כל ניסיון לקבוע רוחב ועומק חזית ליחידה שונה מגדוד הוא סתמי. רוחב חזית מושפע מטקטיקה באותה מידה שטקטיקה מושפעת. מרוחב חזית.

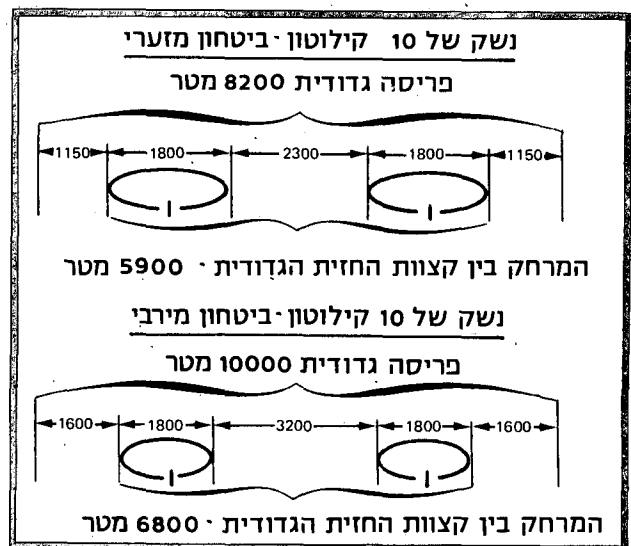
הן ההגנה הניידת והן ההגנה במרחב-מוגן המתוארים בחוברת הנוכחית ניתנים להתאמה כדי שיושג הפיזור. ראשית, הבה נתאים את המרחב-המוגן. אם תיבחר שיטת הגנה, שבה מוטלת ההגנה על כל היחידות, כלומר, שכל דרג יחזיק עתודה משמעותית, תוכל הדיביזיה לשלוט בחזית ברוחב של 57 ק"מ, כשהאיום הוא של 10 ק"מ (ראה תרשים מס' 6).

אבל, גם אם מחזיקים עתודה בכוח ניכר, על-פי המושגים המקובלים — לוקה היערכות זו מבחינת הכוח בעומק. יחידות קטנות, התוקפות בחזית צרה, יצליחו לחדור בנקל דרך קו ההגנה הקדמי. העתודות של כל דרג יבלמו וינחיתו התקפות נגד על הכוחות החודרים. העתודה הגדודית נראית כמספקת אבל העתודות החטיבתיות, בסדר גודל גדודי בכל חטיבה, אינן מספיקות לכיסוי המרווחים המוגדלים בין הגדודים ולהתקפות נגד. התאמה זו של המרחב-המוגן לתנאים גרעיניים לוקה בחסר. אולם, על-ידי שינויים בעתודות החטיבתיות יכולה צורת הגנה זו לגשר על הפער בין תנאים קונבנציונליים ותנאים גרעיניים בלתי-מוגבלים. אם, לדוגמה, יועבר גדוד אחד מהמערך הקדמי של החטיבה הימנית ויצורף לעתודה החטיבתית, וגדוד אחד יועבר מהעתודה הדיביזיונית ויצורף לעתודה של החטיבה השמאלית — תקבל ההגנה יתר עומק וגמישות. תוך הקטנת המרווחים, ניתן להשתמש במבנה זה בתנאים קונבנציונליים, ובתנאים גרעיניים מוגבלים מאוד. תכונותיה של שיטת-הגנה זו הן: מענה להתקפות האויב ע"י התקפות נגד של עתודות קטנות ניידות, ממחלקה ועד מספר גדודים; יכולת לשנות את כושר-התמרון בהתאם לאופי הקרב הגרעיני. עם רוחב-חזית בסיסי, למחלקה ולפלוגה, כפי שהוצע לעיל, נוכל לפתח בנקל צורת-הגנה שתאפשר הנחתת התקפת-נגד דיביזיונית מרוכזת, כל אימת שהמצב הגרעיני מאפשר, וכן להפעיל יחידות קטנות כשהתמרון מוגבל. התאמה זו של ההגנה הניידת מכונה „הגנה גמישה“. בצורת הגנה זו יוטל על מפקדי החטיבות הקדמיות להשהות ולתעל את האויב או לרתקו על-מנת להשמידו על-ידי התקפת-נגד דיביזיונית ניידת ומהירה, כשאין פעילות גרעינית או כשהתנאים הגרעיניים מאפשרים זאת. אם מצטמצמות אפשרויות התמרון, או אם ריכוז כוח גדול להתקפת-נגד כרוך בסיכון רב מדי, ניתן לספח חלקים מהעתודה הדיביזיונית הגדולה אל החטיבות הקדמיות, כדי להפעילם ביחידות קטנות, כמתואר לעיל. היעדר-כות טיפוסית של כוחות בהגנה גמישה — ראה תרשים מס' 7. הגזרה שתוקצה לכל אחד מהגדודים הקדמיים תהיה החל מרוחב של 4,500 מטר במבנה הדוק, בתנאים קונבנציונליים, ועד אפילו ל-15,300 מטר, בתנאים גרעיניים. הרוחב המעשי יהיה תלוי ביכולת האויב להפעיל נשק גרעיני בשיעור זה או אחר. הגדוד הקדמי בתרשים מס' 8 ערוך להשהיה המיוחדת בתרשים זה הוא שהפלוגות כאן ערוכות כשם שערוכות פלוגות בהגנה. מאחר שהמג"ד אינו מחזיק עתודה, הוא יקיים שליטה

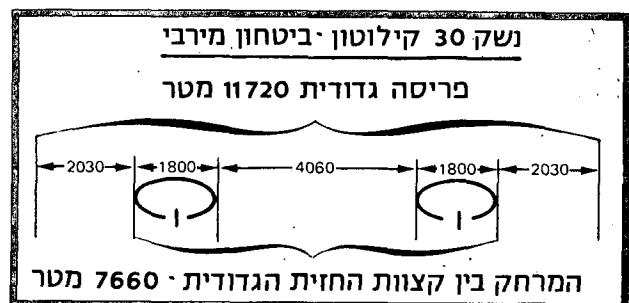
תרשים מס' 3

כשהרווחים בין הפלוגות הם 2,300 מטר, יתפוש הגדוד רוחב של 5,900 מטר. ברווחים של 3,200 מטר בין הפלוגות, יתפוש הגדוד 6,800 מטר. רווח בין גדודים השווה למרווח בין הפלוגות מאפשר כיסוי גזרה ברוחב של 10 ק"מ, רק במקרה שהרווח בין היחידות 3,200 מטר (ראה תרשים מס' 4).

תרשים מס' 4

נוכל להסיק מניתוח זה, שגזרה ברוחב 15 ק"מ (כמוצג בחוברת FM 100-30) גדולה מדי לשליטה גדודית יעילה, ואף לצורך השגת ביטחון מפני איום של עוצמה גרעינית בת 10 קילוטון. יותר מכך, גם אם מדובר על נשק של 30 ק"ט, יהיה רוחב החזית הגדודית 7,660 מטר לכל היותר, והגדוד יוכל

תרשים מס' 5

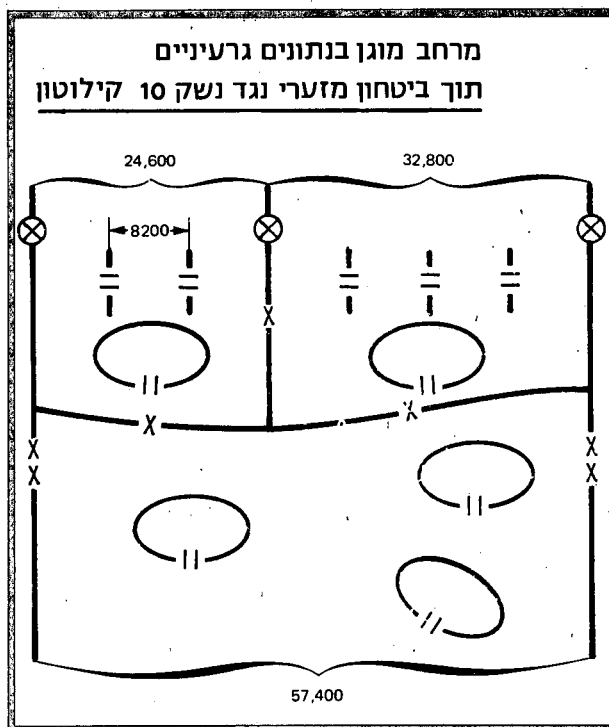
במחלקות העבודה הפלוגתיות. המחלקות שבעתודה יופעלו להתקפות-נגד לטובת הפלוגה או שינוצלו כסיוע לבלמת האויב, להשמדתו, ולחילוץ יחידות המצויות בצרה. הפלוגה לא תפעיל את מחלקת העבודה ללא אישור המג"ד. המג"ד יכול להכין תכניות מיוחדות לריכוז כל המחלקות שבעתודה וליצירת עתודה גדולה יחסית בשליטה גדודית.

בדרך-כלל לא ייעדו גדוד עתודה בחטיבות שבמערך הקדמי. מפקד החטיבה יחזיק תחת פיקודו כוח נייד, בגודל של פלוגה לפחות. אם גזרת החטיבה רחבה מאוד, הוא יודקק לעתודה של שתי פלוגות. יחידות אלה תועברנה מהגדודים שבקו המוצבים הקדמי ובלית-ברירה, יקטינו את רוחב הגזרה של גדודים אלה (ראה תרשים מס' 8).

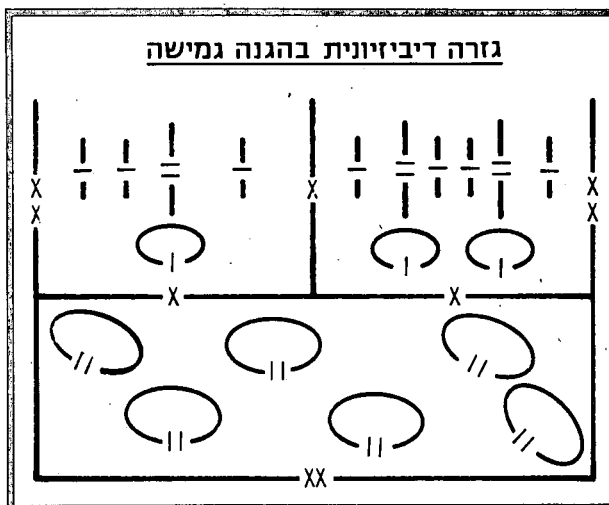
תפישה טקטית זו מבטיחה גמישות יוצאת מגדר הרגיל. על-ידי שינוי הרווחים בין האלמנטים, יכול המגן להתאים עצמו לרמות שונות של פעילות גרעינית. אפילו כשהגזרה מאורגנת מלכתחילה בהתאם לתנאים סביבתיים מסוימים, ניתן לסגל את ניהול הקרב בהתאם להתפתחות בשטח. כשהמצב הגרעיני מאפשר, תופעל העתודה הדיביזיונית הגדולה, בהתקפת-נגד מרוכזת להשמדת האויב עם חזירתו. אם הפעילות הגרעינית מונעת ריכוז כוחות, ניתן להפעיל את העתודה בגדודים או ביחידות קטנות יותר כדי לבלום או לחסל פריצת אויב. ניתן לבצע זאת בפיקוד הדיביזיה, בפיקוד חטיבת העתודה, או על-ידי סיפוח לחטיבה קדמית. אם יכולת התמרון מוגבלת מאוד, ייבלמו גדודי העתודה בעומק, שעה שהדיביזיה תתקוף-נגד באש בלבד.

בנוסף לגמישות שמעניקה תפישה זו, היא גם מפשטת את משימות האימון של יחידות קטנות. המחלקה מגינה על גזרה של 400 מטר באותה צורה, בכל התנאים הסביבתיים. היחידות יכינו עמדות-משנה ועמדות חליפין, ואם הגדוד ייערך להשהיה, תדלגנה המחלקות לעמדות אלו. המ"פ עורך את מחלקותיו באותו מבנה בסיסי להגנה, תהיה משימת הדרגים הגבוהים אשר תהיה. כל ההבדל הוא ברווחים בין המחלקות ובין יחידות שכנות. המג"ד הופך לטקטיקון. הוא חייב לעסוק במבנים ובתכניות-לכל-מקרה. מפקדי הפלוגה יבצעו פקודות ותכניות. פעולות בדרג חטיבה ומעלה תבוצענה באורח המתואר בדוק-טרינה הנוכחית. יש להדגיש כי פיתוח תכניות-לכל-מקרה נעשה חשוב יותר ויותר. מפקד הדיביזיה חייב לתרגל את כל יחידותיו להגיב למצבים שונים בהתראה קצרה. הגישה של „נחכה ונראה" תלויה לא רק בתמרון האויב אלא גם בעוצמת האש שתופעל.

אם כי הצעה זו אינה מספקת תשובות לכל הבעיות המתעוררות נוכח שימוש או איום בשימוש בנשק גרעיני — יש בה כדי לעורר דעות ומחשבות שיוליכו אל הפתרונות המתאימים. האתגר שמציב שדה-הקרב המודרני, דורש מאמץ עיוני של מוחות רבים. צבא היבשה של ארה"ב התארגן מחדש כדי לאפשר לאנשים רבים ככל האפשר ליטול חלק בפיתוח הדוק-טרינה. בתי-הספר והמכללות הצבאיות שלנו חייבים להנך את כל התניכים לראות מעתה את עצמם כמפתח-דוקטרינות, כשם שיעשו זאת אלה המוצבים ביחידות-השדה. לכל אחד הזכות והחובה להציג את דעתו השקולה.

תרשים מס' 6

תרשים מס' 7

תרשים מס' 8